

ไม้ต้นเล็ก ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 15 ม. เรือนยอดเปิด มักมีลำต้นเดี่ยว หรือกิ่งบิดๆ เบี้ยวๆ มีใบดกใกล้ปลาย เปลือก สีน้ำตาลเทาจาง เรียบหรือแตกบ้าง มีช่องหายใจรูเข็ม เปลือกในสีชมพูเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดงเมื่อถูกอากาศ มี เส้นใย ใบ ประกอบแบบขนนกปลายคี่ ยาว 30-100 ซม. มีใบย่อย 7-18 คู่ ติดเกือบตรงข้าม กว้าง 2.5-7 ซม. ยาว 5-21 ซม. รูปรีหรือรูปใบหอก ปลายเรียวแหลมหรือแหลม โคนใบสองข้างมักไม่เท่ากัน ขอบใบเรียบ (พบน้อยที่จักซี่ฟันห่างๆ ใกล้ปลาย) เมื่ออ่อนมีขนสีน้ำตาลอมส้มแน่น เมื่อแก่เนื้อใบคล้ายแผ่นหนังเกลี้ยงสีเขียวเข้มเป็นมันด้านบน มีขนเล็กน้อยที่เส้นกลางใบ ด้านล่างสีอ่อนกว่า เกลี้ยงหรือมีขน ไม่มีตุ่มใบ เส้นกลางใบ เป็นร่องลึกด้านบน เส้นใบ 5-16 คู่ จดกันที่ใกล้ขอบใบ เส้นร่างแหเห็นชัด แบนหรือเป็นร่องด้านบน ก้านใบย่อย 4-10 15-25 มม. ก้านใบที่ปลายบนสุดยาวได้ถึง 30 ซม. เกลี้ยงตามกิ่งมักมีรอยแผลเป็นขนาดใหญ่ ไม่มีหูใบ ดอก สีขาวหรือออกชมพู ออกเป็นกลุ่มช่อขนาดใหญ่ยาวได้ถึง 2 ม. ห้อยลงที่ปลายยอด ไม่มีใบลดรูปอยู่ที่โคนของกิ่งข้าง กลีบเลี้ยง 5(6) กลีบ ยาวประมาณ 1 มม. กลีบด้านนอกมีขนาดเล็กกว่าเล็กน้อย สีเขียวอ่อน ที่ขอบสีม่วงแดงมีขน กลีบดอกด้านบนนอก 3 กลีบ ยาวประมาณ 2 มม. รูปไข่ ค่อนข้างนูน เกลี้ยงหรือด้านในมีขนเล็กน้อย กลีบด้านใน 2 กลีบ ยาวประมาณ 1 มม. และจักลึกถึงกึ่งกลางเป็น 2 พูและมีพู่ตรงกลางเล็ก ขอบเป็นฝอย ก้านเกสรเพศผู้ที่สมบูรณ์ มี 2 อัน ยาวประมาณ 1 มม. ติดที่โคนของกลีบดอก กลีบเล็ก อับเรณูสีส้ม เกสรเพศผู้ที่เป็นหมัน 3 อัน แคบ ติดที่โคนของกลีบดอกที่มีขนาดใหญ่กว่า รังไข่ยาวประมาณ สีออกชมพู มีขนแน่น ยอดเกสรเพศเมียสีม่วงอมแดง เกลี้ยง ยาวประมาณ 0.5 มม. ผล ยาว 0.6 ซม. สีน้ำตาลแดง เมื่อสุกสีออกดำ เบี้ยว มีสันชัดเจน เมื่ออ่อนมีขน เมื่อแก่เกลี้ยง ผันงเมล็ดแข็ง เป็นสัน มีเนื้อบางหุ้ม พบกระจายในป่าดิบเดิมและป่าร่วน สูงได้ถึง 800 ม. ที่จังหวัดระนอง ตรัง พัทลุง เฉพาะ var. *lanceolata* forma *lanceolata* ที่พบในไทยและคาบสมุทรมลายูเซีย

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

